

Oruç, fecri sadıktan güneş batana kadar, ehil kişiden olan niyet ile yemeyi, içmeyi ve cima (cinsi münasebeti) etmeyi terk etmektir. Oruca ehil olan müslüman, akıllı, hayız ve nifastan temiz olmalıdır.

Ramazan orucu her bir mükellef müslüman üzerine eda ve kaza bakımından farzdır. Adanmış oruçlar ve keffaret oruçları vacibtir. Bundan başka oruçlar nafilidir. İki bayram günü ve teşrik günlerinde [1] oruç tutmak haramdır.

Ramazanı eda etmek, günü belli nezri tutmak geceden itibaren gündüzün yarısının evveline kadar olan bir niyetle caizdir. [2] Esah rivayette gündüzün ortasında yapılan niyetle caiz olmaz. (Bu ikisi) mutlak oruç niyetiyle ve nafile niyetiyle caizdir.

Ramazan orucu, sahih ve mukim olan kişi için başka bir vacib oruca niyet etmekle de sahihtir. Muayyen adanmış oruçlar (başka bir vacibe niyet etmekle) sahih olmaz, belki niyet ettiği şey geçer-idir. Hasta veya yolcu olan, Ramazan'da başka bir vacib oruca niyet etse, o niyet etmiş olduğu şey vaki olur. İmameyne göre Ramazan orucu olarak vaki olur.

[3]

Nafile oruçların tamamı gündüzün yarısından evvelki niyetle caizdir. Kaza, mutlak (günü belirtilmeyen) nezir, ve keffaret oruçları ancak (imsak vaktine kadar) geceden tayin edilen bir niyetle sahihtir.

ORUÇ KİTABI

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 27 Ağustos 2008 10:15 - Son Güncelleme Perşembe, 19 Ağustos 2010 02:43

ORUÇLA ALAKALI BAZI TABİRLER

Fecri sadık: İmsaktan sonra ufukta açılan beyazlık.

Ehil kişi: Oruç ve diğer ibadetlere ehil olan mü'min, akıllı ve buluğa ermiş kişi.

Cima: Karı-koca arasındaki cinsi münasebet. Nikahsız olana zina denir.

Mükellef: Dini hükümler ile muhatab olan ehliyet sahibi kişi.

Nezir: Adak.

Şek günü: Her ayın son günü. Ramazandan evvelik ay olan Şabanın 29. günü.

İhlil: Erkeğin zeker deliği. Kadınların tenasül uzvuna ferç denir.

Teberru: Bağış, tasadduk.

Şeyhi fani: Çok yaşlı kimse.

Teşrik günleri: Kurban bayramının 2., 3. ve 4. günleri.

İtikâf: Mescidde Allah için beklemek. Ramazanın son on gününü mescidde geçirmek.

Ramazan ayı, ramazan hilalini görmekle veya Şaban ayını otuza tamamlamakla sabit olur.

Şek gününde (Şabanın 29. veya 30. günü) **nafileden başka oruç tutulmaz. Eğer âdeti olan günün orucuna denk gelirse, o müste-habtır. Eğer böyle**
(adeti olan güne)
denk gelmezse, alim olanlar oruç tutar, diğerleri gündüzün yarısından sonra iftar ederler.

Şek gününde Ramazan orucu veya başka bir vacib oruç niyetiyle tutmak mekruhtur. Aynı şekilde (tereddütlü olarak), **eğer Ramazan ise Ramazana, değilse nafile veya başka bir vacibe niyet ederek oruç tutması mekruhtur. Eğer** (şek günü)
Ramazan olduğu sabit olursa, geride sayılan oruçların tamamı sahihtir; şayet böyle değilse, eğer niyetini kesin yaptıysa niyet ettiği şeyden vaki olur, eğer tereddütlü ise nafile olur.

Eğer (şek gününde), **Ramazan ise oruçluyum değilse oruçlu değilim, şeklinde niyet ederse o günün Ramazan olduğu sabit olsa bile sahih olmaz ve oruçlu sayılmaz.**

(Şek gününde) **Gök yüzünde bir illet** (bulut, sis) **bulunursa, Ra- mazan hilalinin sabit olmasında adil olan bir kişinin haberi kabul edilir, isterse bu kişi köle, kadın, iftiradan ceza sopası yiyip tövbe etmiş biri olsun. Bu husustaki şahitlikte şahadet sözü şart değildir.**

Ramazan bayramı günü ve Zilhicce ayının hilalinin sabit olma-sında, iki hür erkeğin veya bir hür erkek ve iki kadının şahitliği, adalet şartı ve şahadet lafzı (söylemesi) **şart koşuldu. Dava açılması şart değildir.**

Eğer gök yüzünde bir illet yok ise, bütün hilallerin sabit olmasında, verdikleri haber ile kesin ilim vaki olan büyük bir cemaatin bulunması elbette lazımdır. (İmamı A'zam'dan) Bir rivayette iki kişinin şahitliği yeterlidir. İmamı Tahavi der ki, eğer beldenin dışından gelmişse veya yüksek bir mekanda bulunuyorsa bir kişinin şahit-liği de yeter.

Şayet Ramazan ayını otuz gün oruç tutsalar ve hilali göre meseler, eğer başlangıçta iki kişinin şahitliğiyle oruç tutmaya başla mış iseler, iftar (bayram) etmeleri helaldir. Eğer bir kişinin şahitliğiyle Ramazana başlamışlarsa

(bu taktirde)

iftar etmeleri helal olmaz.

(Hava açık ise en az iki kişinin şahitliği lazımdır, hava kapalı ise otuz gün tamam olduğundan bayram yapılır.)

Her kim ki Ramazan hilalini veya bayram hilalini görse ve sözü (kâdı tarafından) red edilse,

(ke

ndisi Ramazan orucunu)

tutar, eğer iftar ederse, sadece kaza eder

(keffaret gerekmez.)

Bütün insanlar üzerine Şabanın ve Ramazanın yirmi dokuzunda, hilali araştırmaları (kifay e olarak)

vacibtir.

Bir mevzıda hilal sabit olsa, bütün insanlar üzerine (hilalin subutu) lazım gelir. Denildi ki, matla'ların

(hilalin

doğduğu yerler)

değiş mesiyle,

(ayların ilk ve son gününün sabit olması da)

değişir.

(Bu zamanda dini işlerde bile hıyanetlik yaygın olduğundan, herkes kendi vatanında hilalin görülmesine itibar etmektedir.)

ORUCUN BOZULMASINI GEREKTİREN ŞEYLER

İki yol (ön ve arka) dan birinden, kasten cima eden veya edilen kimse üzerine, bir gıdayı veya bir ilacı yiyen veya içen kişi üzerine (bir günü) kaza ve zıhar keffaretinde olduğu gibi keffaret vacibtir.

[4]

Aynı şekilde kan aldırın, veya gıybet eden, bunun orucunu bozdu ğunu zannederek kasten yerse, üzerine kaza ve keffaret lazım gelir.

Ramazandan başka oruçların bozulmasıyla keffaret gerek-mez.

Hatâen iftar etse veya zorlanarak iftar etse veya şırınga yaptırsa veya burnuna veya kulağına ilaç damlatsa veya vücudundaki bir yaraya veya başındaki bir yaraya ilaç koysa veya ilaç karnına veya beynine ulaşırsa veya çakıl taşı, demir parçası yutarsa veya ağız dolusu kussa veya fecir doğduğu halde gece zannederek sahur yemeğine devam etse veya güneş batmadığı halde battı zannederek iftar etse veya unutarak yemekle orucunun bozulduğunu zannederek (bilerek) yese, uyuduğu halde boğazına su dökülse veya Ramazan' da ne oruca ne de oruç tutmamaya niyet etmese, sadece kaza vacib olur. Aynı şekilde oruca niyet etmediği halde sabahlayıp yemek yese sadece kaza gerekir.

[5]

İmameyne göre kazayla birlikte keffaret gerekir.

Unutarak yese, içse ve cima etse oruç bozulmaz. Aynı şekilde uyusa ve ihtilam olsa veya bakmakla menisi inse veya yağlansa veya sürme sürse veya gıybet etse veya kan aldırarsa veya ağız dolusu kusmuk (kendi kendine) gelse veya kendini zorlayarak azıcık kussa veya cünüp olarak sabahlasa veya kulağına su dökülse oruç bozulmaz.

Aynı şekilde ihliline (zeker deliği) yağ veya başka bir şey dökül se, Ebu Yusuf'un hılafına oruç bozulmaz. Eğer boğazına toz veya duman veya sinek kaçsa oruç bozulmaz. Şayet yağmur veya kar, boğazına kaçarsa esah rivayette oruç bozulur.

[6]

Eğer ölü kadına veya canlı hayvana, iki yolun (ön ve arka) gay-rısından cima etse veya öpmek ve dokunmakla meni inerse orucu bozulur,

[7]

eğer meni gelmezse orucu bozulmaz.

Eğer dişlerinin arasındaki şeyi yutarsa ve o şey nohut tanesi kadar ise orucu kaza eder, eğer nohuttan küçük ise kaza gerekmez. Ancak o küçük şeyi ağzından dışarı çıkarırsa, sonra yerse kaza gerekir. Hariçten susam tanesini yutsa orucu bozulur; eğer çiğne-yerek yerse orucu bozulmaz. (Çiğnemekle yok olmuş gibidir.)

Ağız dolusu kusmuk, kendi kendine geri dönerse, zorla geri döndürülürse Ebu Yusuf'a göre orucu bozar, eğer az olursa orucu bozulmaz. İmamı Muhammed'e göre az olan kusmuğun geri döndürülmesiyle oruç bozulur, çok olanın kendi kendine geri dönmesiyle oruç bozulmaz.

Özürsüz olarak (orucu bozacak) bir şeyi tatmak ve çiğnemek, sakız çiğnemek mekruhtur. (Bu zamandaki sakızlar orucu bozar.)

Nefsinden emin değilse (hanımını) öpmesi mekruhtur. Eğer kendinden emin ise öpmesi mekruh olmaz.

Sürme sürmek, bıyıkları yağlamak, öğleden sonra olsa bile misvak kullanmak mekruh değildir.

Küçük çocuk için gerekli olan yiyeceği (annesinin) çiğnemesi mekruh değildir. Kan aldırma ta mekruh değildir. İmamı A'zam'a göre serinlemek için burnuna su vermek mekruhtur. Aynı şekilde (serinlemek için) gusletmek ve ıslak bir elbiseye bürünmek te mekruh tur. Özürsüz yere ağza su vermenin mekruh olduğu söylendi.

Sahur yemeği yemek ve sahuru son vakte kadar tehir etmek, iftarı, acele yapmak müstehabtır.

(Oruç ile ilgili yeterli bilgilere ulaşmak için tıklayınız.)

[1] Teşrik günleri, kurban bayramınının 2, 3, 4. günleridir.

[2] Akşam güneş batınca yarın için niyet vakti başlar ve yarın öğlene bir saat kalana kadar devam eder. Ramazan kazası, mutlak adanmış oruçların niyeti imsak vaktinden evvel olmalıdır. Nafileler, Ramazan gibi olup öğlene bir saat kalana kadar niyetleri olabilir.

[3] İmamı A'zam'ın görüşü sayesinde keffaret tutanlar, günlerin sayısı noksan olursa Ramazan'da sefere çıkmakla keffaretlerini tamamlayabilirler.

[4] Bu, 60 gün peşpeşe oruç tutmaktır.

[5] Fetva bununladır, zira bunlarda cinayet noksandır.

[6] Bunlardan korunması mümkündür. Kasten yutarsa keffaret de gerekir.

ORUÇ KİTABI

Yazar Ali Kara

Çarşamba, 27 Ağustos 2008 10:15 - Son Güncelleme Perşembe, 19 Ağustos 2010 02:43

[7] Sadece kaza gerekir. Fakat hayvanı öpmekle meni gelirse orucu bozulmaz.